

Overheid, neem wolvenzorgen eindelijk serieus en kom met een realistisch plan

Posted on 12 november 2024 by Oswin Schneeweisz

Hoe diep verdeeld en gepolariseerd het land van Donald Trump en Kamala Harris is, horen we elke dag wel honderd keer, maar we dreigen in ons eigen land in razendsnel tempo in hetzelfde maatschappelijke moeras te geraken. We zijn minstens zo diep verdeeld over de aanpak van vraagstukken als migratie, woningnood, energietransitie, stikstof en noem maar op.

Nu heb ik mij de laatste tijd als auteur van Uitgeverij Blauwburgwal flink verdiept in het thema wolf voor het boek *De Nederwolf*, dat ik samen met *Wynia's Week*-collega Wouter Roorda schreef, en iemand vroeg mij laatst wat mij het meest is bijgebleven van dat journalistieke onderzoek naar de wolf in Nederland.

Ruim een miljoen euro per jaar

Zijn het de geldstromen die het dier tot een lucratief verdienmodel maken voor

allerlei groene natuurclubs? Zijn het de belangen van de *rewilders* en de dubieuze verwevenheid van actiegroepen en de dierenpartij? Is het de factuur die de immer doorspittende Annemieke van Straaten boven water kreeg: meer dan drie ton voor het eerste kwartaal DNA-onderzoekjes van Wageningen Research? De Stichting No Wolves berekende overigens dat elke wolf de gemiddelde Nederlander meer dan een ton per jaar kost aan belastinggeld. En aangezien de provinciale beleidsorganisatie BIJ12 zelf spreekt van om en nabij 124 wolven in ons land hebben we het dus over meer dan een miljoen euro per jaar. Is dat dan wat mij is bijgebleven?

Nee, het is de kloof, om niet te zeggen het ravijn, waarlangs je je moet bewegen omdat alles wat met het dier te maken heeft zo ongelofelijk gepolariseerd en gepolitiseerd is. Het is de kloof tussen stadse dromers en angstige plattelanders. Het is de wijze waarop bewoners van het buitengebied (en daar ben ik er zelf een van) door de groene idealisten worden weggezet. Hoe stelselmatig hun zorgen worden gebagatelliseerd. Een inwoner van Nunspeet – zijn naam is Gert Wentzel – deed daar recent een boekje over open op Facebook. Wat hij schreef vind ik zo treffend en goed verwoord dat ik hem hier een extra podium wil geven. Wentzel schreef:

‘We leven in een ingewikkelde tijd. Je ziet dat ook nu iets als de wolf voor tweedeling in de samenleving zorgt. Je hebt mensen die het geweldig vinden dat dit prachtige dier weer volop aanwezig is in Nederland. Aan de andere kant staan mensen die het liefst zien dat alle wolven direct worden afgeschoten. Begrip voor elkaars standpunten is er niet, je bent voor of tegen de wolf. Nuance ontbreekt. Kranten die berichten plaatsen over de wolf vallen nooit goed, altijd wordt de krant verweten of teveel voor of tegen de wolf te zijn en vrijwel altijd zijn ze op sensatie belust. Aan de reacties bij die krantenberichten valt ook op te maken dat er nog een tweedeling is: mensen voor wie het een mooi ver-van-mijn-bed gebeuren is en mensen die direct of indirect met de wolf te maken hebben.’

‘Zelf woon ik op de Veluwe in een gebied waar meerdere wolvenpopulaties regelmatig van zich laten horen. Rond mijn eigen dorp Nunspeet worden niet alleen reeën, schapen en pony’s aangevallen maar dringt de wolf zich ook op aan hardlopers, fietsers en wandelaars, al dan niet met hond of kind. Persoonlijk ben ik niet bang voor een wolf, ik ben er vorig jaar twee tegengekomen en ik vond het een schitterende ervaring. Ik ben opgegroeid met de kennis dat de natuur niet zonder risico’s is, een wild zwijn kan je met zijn scherpe tanden zomaar dodelijk

verwonden.’

We leven in een experiment

‘Maar het gedrag van een zwijn is voor mij redelijk voorspelbaar, aan de wolf moet ik nog wennen. Het uitlaten van mijn husky kan niet meer zoals ik een jaar geleden gewend was. Afgelopen dinsdag hield een *pack* van zes wolven overdag een strooptocht van Hulshorst tot Doornspijk. Dat is bijna door mijn eigen dorp en ik snap dat wanneer je niet in de beschermde “stad” woont, maar in dit gebied je zorgen gaat maken over je huisdieren en kinderen. En het wolvengebied breidt zich langzaam uit tot grote delen van het Nederlandse platteland en natuurgebied.’

‘De wolf beperkt de mensen in wolvengebied in hun dagelijkse gang van zaken. Durf je je kinderen ‘s avonds nog naar een dorp verderop te laten fietsen? Kan de hond nog veilig loslopen in je eigen tuin? Kun je nog wel alleen een rondje hardlopen of met de hond wandelen door het bos of nu dus ook door je dorp? Het doet er niet toe of dit realistische angst is of niet. We leven in een experiment waar deskundigen nog niet eerder mee te maken hebben gehad dus de angst is sowieso gegrond.’

‘Ervaringsdeskundigen putten hun kennis vaak uit natuurgebieden in Duitsland, Rusland en Canada. Maar nooit eerder is de wolf in zo’n “stad” als Nederland feitelijk gaan wonen. Je ziet ook dat deskundigen steeds weer terugkomen op eerdere veronderstellingen. Logisch ook, de wolf is een schitterend dier met hoge intelligentie. Het leert snel. Het springt inmiddels met gemak over een hek van 1.80 meter. Het krabt aan deuren en schuttingen in Borne en de interactie die het heeft met wandelaars, honden en peuters wordt intensiever dan vaak zelfbenoemde deskundigen hadden voorspeld. Niet alle deskundigen overigens zijn soft, sommigen hebben dit lerende vermogen van de wolf al jaren geleden al beschreven. Google in dit geval maar eens naar onderzoeker Valerius Geist.’

‘Kunnen we dan niets met de wetenschap? Het lijkt mij dat we moeten leren van Afrika. Ik was enkele jaren geleden op safari en het is me bijgebleven dat je leeuwen vanuit een open auto kon benaderen zonder dat je opgevreten wordt. Niet alleen heeft de mens leren omgaan met deze wilde en echt gevaarlijke dieren, de dieren hebben ook geleerd hoe ze met mensen om moeten gaan. Ze weten dat als ze zo’n snack op een auto willen pakken ze direct gedood worden. Dat is niet bereikt door de leeuw te knuffelen, daar is een eeuwenlange gruwelijke

conditionering aan vooraf gegaan. Gruwelijk, maar uiteindelijk in het belang van de leeuwen.'

Geen Roodkapje-syndroom

'In ons huidige experiment had inmiddels ingegrepen moeten worden om de terechte of onterechte onrust onder veel burgers niet te laten oplopen. Niet door informatie onder de mat te vegen of door de risico's te bagatelliseren. Niet door onzinnige vergelijkingen te maken met bijtende honden, blauwtong of de vleesindustrie. Ook niet door steeds de angst als Roodkapje-syndroom af te doen. Ook de verwijten die aan dierenhouders wordt gemaakt over de hoogte van zijn beschermde hekwerk leveren geen bijdrage aan het veiligheidsgevoel. Bepaald gedrag van wolven mag niet getolereerd worden en er moeten grenzen worden gesteld aan de groei van de populatie. Mensen moeten weer het idee terugkrijgen dat de overheid hen beschermt en ze niet blootstelt aan een of ander gevaarlijk experiment van een groep natuurfreaks of een of andere EU-hobby.'

'Ik wil een beroep doen op alle overheden om heel snel met een goed en realistisch plan te komen om haar eigen burgers, hun huisdieren en hun kinderen te beschermen. En om de onrust te beschouwen als een serieuze zaak. Uiteindelijk zal dat ook in het belang van de wolf zelf zijn.'

*Van Oswin Schneeweisz en Wouter Roorda verschijnt kort na de jaarwisseling bij Uitgeverij Blauwburgwal het boek '**De Nederwolf**'. Over de wel heel succesvolle comeback van een roofdier met een berucht imago. Inlichtingen voor media en boekhandel: info@blauwburgwal.nl.*

Oswin Schneeweisz *is journalist, columnist en podcastmaker.* www.oswinschneeweisz.nl